

Revisorerna

Till kommunfullmäktige i Perstorps kommun

Revisorernas redogörelse för år 2023

I enlighet med kommunallagens krav har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Vi har genom lekmannarevisorer granskat den verksamhet som bedrivs i kommunens bolag. Vi har bedömt om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Vi har granskat styrelsens och nämndernas verksamhet i den omfattning som vi anser motiverat. Granskningsinsatserna har planerats med utgångspunkt från genomförd riskanalys. Utifrån riskanalysen har ett antal prioriterade granskningsområden framkommit vilka har förts över i en revisionsplanering för 2023. Planeringen har följts under året.

Revisionens arbete syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag för ansvarsprövning. Under det löpande verksamhetsåret har revisorerna återkopplat resultatet av genomförda granskningar till de som blivit granskade. Resultatet av de fördjupade granskningar har fortlöpande överlämnats till kommunfullmäktige.

Granskningens inriktning och resultat

Revisorerna ska årligen granska all kommunal verksamhet. För att möjliggöra en effektiv granskning har de förtroendevalda revisorerna fördelat olika bevakningsområden mellan sig. Varje revisor har tagit del av protokoll och annan viktig dokumentation inom bevakningsområdet. Revisorernas arbete och iakttagelser har redovisats vid revisionens möten.

Revisorerna har bjudit in nämnder och styrelser samt förvaltningsföreträdare till revisionens möten för att delge resultatet av de granskningar som genomförts eller för att informera sig i en speciell sakfråga.

Årlig granskning

Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen 2023 har dels genomförts genom dialogmöten med presidierna i styrelsen och nämnderna, dels genom dokumentstudier. Dialogmötena har genomförts löpande under året och fokuserat på styrelsens och nämndernas ekonomistyrning, verksamhetsstyrning och interna kontroll. Dialogmötena har dokumenterats i revisionens minnesanteckningar. Dokumentstudien har dokumenterats i form av en rapport.

Fördjupade granskningar

Under året har revisorernas granskningar kompletterats med fördjupade granskningar till vilka sakkunniga biträden anlåtats. Följande fördjupade granskningar har genomförts:

- Granskning av kompetensförsörjning inom äldreomsorgen
- Granskning av styrning för särskilt stöd
- Granskning av kommunens krisberedskap
- Uppföljning av fördjupade granskningar genomförda 2022

Samtliga granskningsrapporter har tillsänts till kommunfullmäktige löpande under året.

Granskning av kompetensförsörjning inom äldreomsorgen

Det övergripande syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och socialnämnden har säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och socialnämnden till viss del har säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Vi bedömer att socialnämnden har beslutat om egna indikatorer för kommunfullmäktiges mål år 2023. Inga av socialnämndens beslutade indikatorer för 2023 knyter an till kompetensförsörjning. Vi ställer oss frågande till att nämnden valt att inte inkludera kompetensförsörjning i sin nedbrytning av fullmäktiges övergripande mål. Det är av vikt att det tydliggörs vad nämndens mål med kompetensförsörjningsarbetet är och hur det ska följas upp. Vi konstaterar att nämnden ännu inte beslutat om målvärden för indikatorerna och bedömer att detta bör ske snarast. Vidare konstaterar vi att två av 2022 års tre indikatorer avseende attraktiv arbetsgivare inte har följts upp i samband med årsredovisningen. Vår uppfattning är att nämnden framåt kan ta ett större ansvar i att säkerställa att de fastställda indikatorerna följs upp regelbundet.

Vi bedömer att kommunstyrelsen till viss del följer upp socialnämndens arbete med kompetensförsörjning. En övergripande uppföljning sker kring de arbetsmiljömål som kommunstyrelsen fastställt, samt av handlingsplanen för heltid som norm. Vi bedömer att kommunstyrelsens uppföljning av socialnämndens kompetens- och personalförsörjning behöver breddas utanför det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte följt upp socialnämndens arbete med målandikatorer och avvikelser i

nämndens uppföljning av budgetmålet under 2022. Kommunstyrelsen bör framgent säkerställa att avvikelserna i socialnämndens redovisning av måluppfyllelse följs upp, både utifrån sin övergripande HR-roll och uppsiktsplikten. Då inget av målen eller indikatorerna för 2023 har avser kompetensförsörjning är vår uppfattning dock att hur kommunstyrelsen avser följa upp socialnämndens kompetensförsörjning behöver förtydligas.

Vi bedömer att de kommunövergripande riktlinjerna för kompetensförsörjning regelbundet behöver revideras och aktualiseras i verksamheterna.

Vi bedömer att socialförvaltningen vidtagit åtgärder för att uppnå de mål som angivits i kommunledningsförvaltningens handlingsplan avseende heltid som norm. Vår uppfattning är dock att socialförvaltningen saknar en struktur för egna långsiktiga bedömningar, analyser samt påföljande handlingsplaner och åtgärder gällande kompetensförsörjningsbehovet inom äldreomsorgens verksamheter. Exempelvis saknas en kompetensförsörjningsplan.

Vi bedömer att det finns en systematik i hur äldreomsorgen fångar upp behov av kompetensutveckling i organisationen. Det finns en digital utbildningsplattform, äldreomsorgen arbetar löpande med medarbetarsamtal och genomför insatser för att vidareutbilda vårdbiträden till undersköterskor, mot bakgrund av ny lagstiftning.

Vi bedömer att medarbetarundersökningar har genomförts, men att det saknas regelbundenhet i dessa. Vi bedömer att det är en brist att medarbetarundersökningen inte har genomförts 2021, då socialnämndens årliga uppföljning av målen baserades på att enkäten genomfördes. Vidare ser vi brister i att undersökningen förändrats mellan år 2020 och 2022 utan hänsyn till socialnämndens målindikatorer. Vi bedömer att det saknas struktur för hur undersökningarnas resultat följs upp och hur eventuella åtgärder genomförs med anledning av resultaten.

Vi bedömer att det finns skriftliga rutiner för att fånga upp synpunkter från medarbetare som slutar i äldreomsorgens verksamheter. Vi kan dock konstatera att avslutningssamtal inte genomförs på något systematiskt sätt och att uppföljning av erhållna synpunkter inte sker eller efterfrågas på någon nivå.

Granskning av styrning för särskilt stöd

Granskningen har syftat till att bedöma om barn- och utbildningsnämndens styrning är ändamålsenlig så att elever får det särskilda stöd som de behöver. Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämndens styrning av det särskilda stödet delvis är ändamålsenlig.

Vi konstaterar att Perstorps kommun skapat en resursfördelningsmodell för grundskolan, i vilken ett tilläggsbelopp för särskilt stöd ingår. Vi vill uppmärksamma nämnden på att de resurser som läggs på en skolenhet har en påverkan på kommunens övriga skolenheter. De 31 extra elevpengar som Oderljunga skola i dagsläget erhåller utgör medel som i stället hade kunnat användas för att stärka särskilt stöd och kunskapsresultat hos elever vid andra skolor med utgångspunkt i skolans kompensatoriska uppdrag.

Oderljunga skola har inte tillgång till en egen elevhälsorganisation. Det finns inget lagkrav att varje skolenhet ska ha elevhälsans funktioner fysiskt på plats. Vi bedömer dock att det är svårt för en skolenhet att bedriva hälsofrämjande och förebyggande arbete i enlighet skollagen utan att ha en egen elevhälsoorganisation.

Vi bedömer att Perstorps skolpsykolog med 20 procents tjänst inte kan erbjuda den tillgänglighet som regeringens utredning rekommenderar. Vi bedömer vidare att omfattningen av den psykologiska insatsen inte motsvarar behoven i kommunen. Det innebär att den psykologiska insatsen och den samlade elevhälsan inte ges förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

Antalet elevassistenter i kommunens grundskolor har minskat med närmare hälften (43%) jämfört med för fem år sedan. Samtidigt upplever Perstorps grundskoleelever i större utsträckning än rikets genomsnitt att de får tillräckligt stöd såväl under lektionstid som av skolan generellt. Vår bedömning är därav att grundskolorna utifrån givna förutsättningar hittat egna former för att erbjuda anpassningar och särskilt stöd.

I dagsläget finns begränsade lokalmässiga förutsättningar att möta elevernas individuella behov inom såväl lågstadiet som mellanstadiet. Det framgår av skollagens 5 kap 3 § att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av goda förutsättningar att koncentrera sig på undervisningen. Vi bedömer att undervisning i korridorer inte medför sådana förutsättningar till koncentration. Vidare framgår av skollagens 3 kapitel att undervisningen ska anpassas så att den passar varje elevs egna förutsättningar. Vi bedömer att lokalerna vid låg- och mellanstadienheterna inte ger rektorerna förutsättningar att besluta om åtgärder i form av anpassade lärmiljöer.

Vi bedömer att nämnden inte har säkerställt att skolornas resurser används ändamålsenligt för att eleverna ska kunna uppnå betygskriterierna. Vi konstaterar att Perstorp har utmanande förutsättningar i form av socioekonomiska faktorer. Detta innebär dock enligt vår bedömning att kommunen bör lägga särskild vikt vid det kompensatoriska uppdraget enligt skollagen.

Vi konstaterar vidare att nämnden har valt att inte inkludera något kontrollmoment kopplat mot särskilt stöd eller kunskapsresultat i sin interna kontrollplan för år 2023. Med hänsyn till kunskapsresultatens utveckling i kommunen bedömer vi att nämnden bör fortsätta sitt uppföljningsarbete avseende det särskilda stödet i syfte att stärka kunskapsresultaten.

Granskning av kommunens krisberedskap

Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunen har ett ändamålsenligt och sammanhållet krisberedskapsarbete som genomförs i enlighet med lagstiftning och myndighetsriktlinjer.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen delvis har ett ändamålsenligt sammanhållet krisberedskapsarbete som i allt väsentligt genomförs i enlighet med lagstiftning och myndighetsriktlinjer.

Vår bedömning grundar sig i att samtliga styrdokument som kommunen ska ha enligt överenskommelsen mellan MSB och SKR rörande kommunernas krisberedskap finns beslutade. Vi bedömer också att det finns ett aktivt arbete med att säkerställa en ändamålsenlig organisation, beredskap och kontinuitetsplanering i kommunen.

I granskningen identifieras vissa utvecklingsområden rörande till exempel förtydligt ansvar för nämnderna i krisberedskapsarbetet i stort och kontinuitetsplaneringen ner i verksamheterna i synnerhet. Vi bedömer också att det finns ett behov förtydliga kommunstyrelsens roll i krisledningsplan samt att tillse rätt beslutsnivå för styrande dokument

som inbegriper koncernen i sin helhet och beredskapsfunktioner. Vi bedömer också att det finns ett behov av att se över organisationen för POSOM och rollen som tjänsteperson i beredskap.

Uppföljning av fördjupade granskningar genomförda 2022

Syftet med granskningen har varit att följa upp vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade förbättringsområden/rekommendationer avseende följande granskningar:

- Granskning av biståndshandläggning och verkställighet inom hemtjänst och särskilt boende. Vår sammanfattande bedömning är att socialnämnden delvis vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen.
- Granskning av samverkan mellan skola och socialtjänst kring förebyggande insatser riktat mot barn och unga. Vår sammanfattande bedömning är att socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden till viss del vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen.
- Granskning av efterlevnad av offentlighetsprincipen. Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen, barn och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden i allt väsentligt vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen.
- Granskning av kommunens styrdokument avseende personuppgiftsincidenter inom ramen för GDPR. Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen i allt väsentligt vidtagit åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen.

Eftersom det konstateras att brister fortfarande föreligger avser revisionen fortsatt följa hur granskningarnas rekommendationer tillvaratas i samband med den grundläggande granskningen 2024.

Granskning av årsredovisning och delårsrapport

Granskning av delårsrapport per 2023-08-31

Syftet med granskningen har varit att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Granskningen har utförts i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision.

De mest väsentliga slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens resultat per delåret uppgår till 3,6 Mnkr, vilket är -25,9 Mnkr lägre än samma period föregående år.
- Det prognostiserade resultatet för kommunen är 0,0 Mnkr. Bland nämnderna utmärker sig socialnämnden med en prognostiserad budgetavvikelse på -6,0 Mnkr. Detta förklaras främst av återbetalning till Migrationsverket, minskade statliga bidrag och ökade kostnader för köpta placeringar. Övriga nämnder uppvisar mindre prognostiserade budgetavvikelser.

- Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 0,0 Mnkr efter utnyttjande av medel från resultatutjämningsreserven med 1,7 Mnkr.
- Kommunens bedömning är att möjligheten att nå måluppfyllelse för samtliga tre övergripande verksamhetsmål 2023 är god. Per 2023-08-31 saknas det dock mätvärden för indikatorerna kopplade till två av de övergripande verksamhetsmålen.
- Kommunens bedömning är att det övergripande finansiella målet kommer uppnås.
- Vi noterar att kommunen redovisar all leasing som operationell leasing, utan att göra någon utredning om det är operationell eller finansiell leasing, och följer därmed inte RKR R5 Leasing.

Granskning av årsbokslut och årsredovisning

Se separat rapport.

Lekmannarevision

Lekmannarevisorerna, utsedda av fullmäktige i Perstorps kommun, har granskat de kommunala bolagen. Lekmannarevisorerna har till uppdrag att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagens interna kontroll är tillräcklig. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Under året har lekmannarevisorerna löpande tagit del av styrelseprotokoll och deltagit på styrelsemöten. Därtill har grundläggande granskningar av bolagens verksamhetsstyrning, ekonomistyrning och interna kontroll genomförts.

Erfarenhetsutbyte och utbildning

Revisorerna har deltagit i utbildningar och erfarenhetsutbyten som anordnats av KPMG under 2023 avseende bland annat styrning och ledning i svensk skola, lokalförsörjning, utmaningar inom kommunal vård och omsorg samt lekmannarevision.

Övrigt

Kommunrevisionen består av fem revisorer och revisionen har under året biträttats av KPMG AB.

Perstorp 2024-04-17

Lennart Persson

Lars-Göran Thulin

Håkan Engström

Nils-Erik Svensson

Life Andersson